

Notat

Dato: 17.09.2026

Fra: Christian Nikkerud, byggeleder

Anskaffelse: Fv. 35 Vestfossen sentrum

Tilbudsnummer: 2026/18404

Begrunnelse for ikke å vekte klima- og miljøhensyn som tildelingskriterium ved anskaffelse Fv. 35 Vestfossen sentrum

Innledning

Lov om offentlig anskaffelser §5b gjelder for denne anskaffelsen. Krav om vektning av klima og miljø i tildelingskriteriene er erstattet med klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen. Oppdragsgiver mener dette samlet sett gir en bedre effekt for å redusere klimaavtrykk og miljøbelastning enn bruk av klima- og miljø som tildelingskriterium.

Hva anskaffelsen gjelder

Anskaffelsen gjelder opparbeidelse og opprusting av Vestfossen sentrum. Prosjektet omfatter tiltak i sentrumsområdet for å forbedre trafikksikkerhet, tilgjengelighet og kvaliteten på det offentlige byrommet.

Arbeidene vil blant annet kunne omfatte:

- oppgradering av gater og fortau,
- etablering og utbedring av gang- og sykkelanlegg,
- nye kantsteiner, belegning og overflatearbeider,
- overvannstiltak og tilpasning av teknisk infrastruktur,
- grøntanlegg og møblering i sentrumsområdet,
- belysning, skilting og øvrige trafikale tiltak.

Arbeidene vil foregå i et eksisterende sentrumsområde med nærhet til boliger, næringsliv og myke trafikanter, noe som stiller særskilte krav til gjennomføring og hensyn til omgivelsene.

Anskaffelsens miljømål

Anskaffelsen har følgende miljømål:

- størst mulig grad av gjenbruk av materialer og masser,
- effektiv ressursbruk gjennom hele prosjektet,
- reduksjon av avfallsmengder og høy grad av materialgjenvinning,
- forebygging og reduksjon av forurensning til jord, luft og vann,

- begrensning av utslipp, støy og støv under anleggsarbeidene.

Begrunnelse for bruk av lov om offentlig anskaffelse § 5b

Prosjektet består av flere ulike arbeidsoperasjoner med varierende innhold og omfang. På tidspunktet for kunngjøring er det ikke mulig å fastsette tildelingskriterier som på en treffsikker og etterprøvbar måte premierer klima- og miljøprestasjoner i tilbudene.

I prosjektet er det allerede gjennomført en rekke valg og fastsatt krav som gir betydelige klima- og miljøgevinster. Tiltakene er integrert i prosjekteringen og gjennomføringsstrategien, og vil bli realisert uavhengig av hvilken entreprenør som tildeles kontrakten. Det vurderes derfor at ytterligere vektning av klima og miljø som tildelingskriterium ikke vil gi tilsvarende merverdi.

Klima- og miljøpåvirkningen vil i stor grad avhenge av hvordan arbeidene planlegges og gjennomføres, hvilke masser som kan gjenbrukes, og hvilke materialer som benyttes i de ulike delene av prosjektet. Det vurderes derfor som mer hensiktsmessig å stille konkrete og bindende klima- og miljøkrav i kontrakten enn å vekte klima- og miljø som tildelingskriterium.

Kontraktskravene gjelder alle deler av prosjektet og sikrer at entreprenøren må oppfylle konkrete miljøkrav gjennom hele gjennomføringen. Dette vurderes samlet sett å gi en bedre klima- og miljøeffekt enn bruk av tildelingskriterier.

Klima- og miljøkrav i kontrakten

Det er stilt en rekke konkrete klima- og miljøkrav i kontrakten som skal bidra til å oppnå anskaffelsens miljømål.

Miljøstyringssystem

Det er stilt krav om at entreprenøren skal ha et sertifisert miljøstyringssystem eller et tilsvarende dokumentert miljøledelsessystem. Kravet skal sikre at entreprenøren arbeider systematisk med klima- og miljøforbedringer.

Miljøoppfølgingsplan (MOP)

Entreprenøren skal følge opp tiltakene i byggherrens miljørisikoanalyse og utarbeide en miljøoppfølgingsplan (MOP). Planen skal beskrive hvordan miljøkravene ivaretas i prosjektet og skal godkjennes av byggherren før oppstart av arbeidene.

Hensyn til omgivelsene

Det er stilt krav om tiltak for å begrense støv, støy, rystelser og annen ulempe for naboer, næringsdrivende og trafikanter under anleggsperioden. Entreprenøren skal planlegge arbeidene slik at belastningen på omgivelsene blir minst mulig.

Avfallshåndtering

Det er stilt krav om at:

- alt avfall skal leveres til godkjent avfallsmottak,
- minimum 90 prosent av avfallet skal kildesorteres,
- farlig avfall skal håndteres og deklarerer i henhold til gjeldende regelverk.

Rapportering skal skje gjennom byggherrens system for HMS- og miljøoppfølging.

Miljødeklarasjoner (EPD)

Det er krav om levering av EPD (Environmental Product Declaration) for materialer der dette foreligger. Dokumentasjonen skal benyttes som grunnlag for oppfølging av prosjektets klima- og miljømål.

Krav til kjøretøy og maskiner

Det er stilt følgende krav til kjøretøy og maskiner som benyttes i prosjektet:

- drivstoff skal være HVO100,
- anleggsmaskiner skal minimum oppfylle utslippskrav Steg V,
- transportkjøretøy skal minimum oppfylle Euroklasse 6,
- persontransport i prosjektet skal så langt det er praktisk mulig gjennomføres med elektriske kjøretøy,
- håndholdte maskiner skal være elektriske. Bruk av aggregat skal unngås og kan kun benyttes etter særskilt godkjenning fra byggherren.

Gjenbruk av materialer og masser

Prosjektet legger til rette for gjenbruk av materialer og masser der dette er teknisk og miljømessig forsvarlig. Dette omfatter blant annet:

- gjenbruk av kantstein der kvaliteten er tilstrekkelig,
- gjenbruk av jord- og steinmasser innenfor prosjektområdet,
- levering av asfalt til godkjent mottak for materialgjenvinning,
- bruk av resirkulerte materialer der dette er beskrevet i konkurransegrunnlaget.

Gjenbruk skal prioriteres når dette bidrar til redusert transport og redusert uttak av nye masser.

Oppfølging i gjennomføringsfasen

Byggherren vil følge opp klima- og miljøkravene gjennom hele prosjektperioden. Entreprenøren skal dokumentere etterlevelse av kravene gjennom rapportering, kontroll og nødvendig miljø- og avfallsdokumentasjon.

Ved behov kan byggherren stille ytterligere krav til gjenbruk av masser og materialer dersom dette identifiseres som hensiktsmessig i gjennomføringen.

Konklusjon

For prosjektet Vestfossen sentrum vurderes det at konkrete klima- og miljøkrav i kontrakten gir en bedre samlet klima- og miljøeffekt enn å vekte klima- og miljø som tildelingskriterium. Begrunnelsen bygger på at bindende kontraktskrav sikrer gjennomføring av konkrete klima- og miljøtiltak i hele prosjektet, og at disse kravene samlet sett gir en bedre klima- og miljøeffekt i tråd med forskrift om lov om offentlig anskaffelser § 5b.